

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Beliczey-ut 9. hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Nyílttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

Felelős szerkesztő:

Sámuel Andor.

KIADÓHIVATAL:

Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetés pénzek küldendők.

Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Nyegyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér

Jegyzés.

A tisztesség még egyszer és nem utoljára mondjuk humbug. Aki komolyan veszi, azt kidobják és kinevelik. Aki nálunk arra néz, hogy szüzlánykép a jó hirneve oltárán áldozhasson, az balek. Az fűti a poklot saját magának és szállítja a bunkósbotokat az ellenfelének. Jól demonstrálja e tételt a Szabad Lyceummal történtek. Nos hát mire vitte a kabátja levetésével, az inge ujja felgyűrésével a Szabad Lyceum vezetősége. Hallgassa csak azt a kárörvendő kacagást, melylyel a bíróság előtti szereplését fogadják.

*

Csodálatos, hogy felebarátunkról azért nem tudjuk elhinni, hogy nálunknál külön ember és másoknál nagyobbakra képes, hogy a neve megmaradhat, alakja emlékezetessé válhatik és munkássága egy értékkel többet jelenthet, mert hiszen végre is csak

olyan ember, mint jómagunk, eltelve ugyanazon hiúságokkal, meggyötörtve ugyanazon félelmektől, kerülgetve ugyanazon nyomorultságoktól és kisebbítve ugyanazon kicsinyességektől. Nem irigység, nem féltékenység, vagy ha az, idegeink és a vérünk természetes ágaskodása berzenkedik bennünk annak elismerése ellen, hogy aki itt ül mellettünk, egy levegőt szí velünk s a mi ideinkkel egyidőben jár e földi téreken, akinek láttuk gyenge kezdeit, emlékeziünk homályos ismeretlenségére, tudjuk atyafiságát s ha eszik, belenézünk a szájába, hogy ez az ember valaki és amit tesz, az valami.

Védekezés a késői fagyok ellen.

Az idei időjárás rendkívüli ugyan, de nem rendszertelen. A rendszerre,

melylyel a hajósok a hold változatai után következtetnek, sok évtized, sőt évszázadok tapasztalata vezette azokat. Nyáron természetesen nem érdekli a hajóst annyira az időjárás, mint tél közeledtével s azért már szeptember-októberben kezdi a gondolkodó ellen az időjárás megfigyelését és első szabályként azt állítja fel, hogy akkor, mikor mint két év előtt is, már szeptember, októberben beköszöntött a deres fagyos időjárás, nem lesz rendes tél, hanem a következő hónapokban, egész márciusig, minden hónapban váltakozik a keményebb idő az olvadással és április májusban el szoktak következni a késői fagyok, melyek rombolólag hatnak a terményekre. A második szabály az, hogy a milyen holdciklusban beköszöntött a hideg időjárás ősszel, olyan ciklusokban ismétlődik az a következő hónapokban. Az első időjárás holdtölte után és korán következett be és így folytatódott a télen, bele a márciusba,

Petőfi Istvánról.

Irtta: DR. NEMES BÉLA.

Dicsérettel kell szólnunk Endrődi Sándor és Ferenczi Zoltán vállalatáról, mely Petőfi-könyvtár címmel a Petőfi-kultusz ápolását és elmélyítését látja feladatának. A sorozat füzetei szerető gondnal hozták össze mindent, ami a nagy költő életviszonyaira s költészetére, családjára, hozzá közelebb vagy távolabb állóra vonatkozik. Ha egyik-másik munka külön, magában lezárt természetű is: a fényes gonius felé néz minden, mint napraforgó a nap felé.

Bajza József Petőfi István verseit gyűjtötte össze, ügyes bevezetést írt, mely a források gondos értékesítésével a nagy költő öccsének életrajzát adja. István, ki 1825. aug. 18-án Szabadszálláson született,

vézna látyjával szemben erős testalkattal, nyugodt temperamentummal szerény. de hasznos munkára indult; közös utitársuk üres tarisznya volt. A nyílt eszű fiút 1836 őszén az aszódi kis gimnáziumba vitte apja; két év mulán Istvánt otthon fogta saját mesterségére: kis vagyona elveszett, már csak Sándorra telt, kit Selmecere küldött. Nem zugalódott: öregedő szülei támaszaként szívesen vállalta a torhesebb munkát; 1841. Duna-Veésre költöztek Petrovicsók, innen Szalkszentmártonba, majd Dömsödre, 1842-től három éven át önállóan vezette apja kunszentmiklósi mészárszékét. 1845-ben Várpalotán találjuk, egy kis lány kedvéért alighanem ott ragad, ha közbe nem jön a szabadságharc. Az egyszerű mészároslegény önként katonának állt, mint közlegényt vitték le a rácok ellen hadakozni;

Buda ostromában már mint főhadnagy vett részt, nemsokára százados lett s Világosnál is jelen volt. Elfogták, besorozták az osztrák seregbe s Tiroloba vezényelték. A közlegényből rövidesen altiszt lett, majd Scheswig-Holtsteinba vitték, itt megtanult németül. Sok hányatás után 1851-ben elbocsátották a szolgálatból. Péterváradra vonult, hogy békes polgári mesterségét folytassa, de már 1853. márciusában elfogták és 3 évi sáncmunkára ítélték, mert az osztrák szerint azokhoz tartozott, kikre újabb forradalom esetén szörp várt. Kétségtelen, hogy ártatlanul szenvedte theresienstadti és prágai raboskodását. 1856-ban szabadult ugyan, de még egy évi utólagos katonai szolgálatra reudelték, Brünnbe. 1857. május végén engedték haza. Rémségesen szabad volt, mondja, de nem tudta, mihez kezdjen. Egy

Jacobi antinicotin szivarkahüvely elsőrangu gyártmányok. Jacobi extra szivarkapapír

Kapható Szarvason: Sámuel Adolf könyv- és papirkereskedésében (Beliczey-ut 9. szám), valamint minden nagyobb dohánytözsdében.

a február kivételével, — de csak nálunk — mert a velünk egy égöv alatt fekvő északamerikai részeken ugyan- csak kuruc telet zuditott a fogyatko- zásnak induló hold az emberek nya- kába februárban is, mikor nálunk csak a derülést hozta meg, a mely azonban mindég magában hordja a dérnek és hidegnek lehetőségét.

A „Meteor“ időjósága is évek óta bevág és a téli hidegre, illetőleg a fagyra vonatkozólag ritkán tér el a hajósok megfigyelésétől s az idei feb- ruári hideg kimaradását, mely már némi részben decemberben is mutatko- zott: valamely ismeretlen befolyásnak tulajdonítja. A „Meteor“ jóslata a ha- jósokéval egyezik, mert hidegrehajló „esomópontot“ április 19-re és május 22-re jövendöl, vagyis fogyó holddal. Meglehet, hogy ennek a két időpont- nak veszedelmes jellege, — a mit adjon a jó Isten, — csak derülésben fog jelentkezni, de ez nem valószínű. Tehát igen sok terményünket, így a szőlőt is az idén ismét a fagy veszedelme fenyegeti.

A magyar gazdának régi szokása az, hogy akkor, ha veszedelem fenye- geti két kézre fogja a panaszt, de arra hogy a veszedelmet megelőzze nem gondol. Ausztriában a nép már évtize- dek óta hatásosan védekezik a kései fagy ellen a füstöléssel és hatósági feülgyelet alatt álló védekező egyesüle- teket alkot, melyek kivált azóta, mióta a fagyjelző hőmérőket használják ezer és ezer holdnyi szőlő és egyéb vete- ményeket mentenek meg évenként a

pusztulástól és Korneuburgban már gyár létesült abból a célból, hogy a gazdákat olcsó és alkalmas füstölő anyaggal lássa el. A védekezés azon- ban csak akkor sikeres, ha az úgy mint Ausztriában minden gazára köte- lező és nem egyes pontokon, hanem nagy, összefüggő területeken történik.

Arra nézve hogy ezeket a véde- kező egyesületeket, melyeknek megala- pitását a múlt évben a „Borászati La- pok“-ban egyik közgazdasági írónk melegen ajánlotta szőlősgazdáinknak, most, a veszedelem küszöbén alakítsuk meg, ez idő szerint és erre az eszten- dőre már későn van: de mindenesetre helyesen cselekszenek szőlősgazdáink és helyesen cselekszik minden vetemé- nyes kertnek tulajdonosa, ha előkészül arra, hogy úgy mint a nagymarosi szőlősgazdák, durva és a legolcsóbb fajta zsákszövettel és papirossal véde- kezzék a fagy ellen, mert e mellett még négy fok hideg esetén is meg- menti termését.

A zsákszövettel való védekezés úgy történik, hogy mint egy 50 centi- méter magas és 30—35 centiméter át- mérőjű, alul felül nyitott zsákokat ké- szítünk a legritkább és legolcsóbb szö- vetből s azokba felül korbba spárgát fűzünk, a korb alatt pedig 20 centi- méternyire sodrony karikát erősítünk, úgy hogy akkor, ha a korbcon át a védőzsákok a karóra huzzuk és a spár- gával hozzáerősítjük, az úgy áll mint egy földig érő szoknya.

A papirossal való védekezés úgy történik, hogy elég kemény papirosból

süveget készítünk s azoknak oldalát egy-két öltéssel összevarjuk, hegyét levágjuk s az így keletkező kis nyilá- son át a karóra huzzuk és befűdjük vele a tőkét. Vetemények és virágnemű számára megfelel az ujságpapiros is, a nélkül hogy süveget alkotnánk belőle. A még zsenge és alacsony növésű pa- lántákat ugyanis nem egy oldalnyi, ha- nem kétoldalnyi terjedelmű és kétszere- sen egymásra fektetett ujságpapirossal fűdjük le oly formán, hogy a papiros széleit némi földdel terheljük le. Kö- zéprészét pedig kissé megemeljük, hogy a növénynyel ne érintkezzen; mert akár a szövet akár a papiros feltűle- nül megvédi a növényt fagy ellen, de annak azok a részei, melyeket a szövet vagy a papiros érint, elfagynak. Ujság- papirossal az egyik dunakeszi szőlőtu- lajdonos a tavalyi májusi fagy alkal- mával egész szőlőterületét megvédel- mezte.

A mit ajánlunk, az sem sok pénzbe, sem sok fáradságba nem kerül és gazdaközönségünknek, ha azt magáévá teszi, mégis milliókra menő hasznot hajthat.

Finale.

Irtá: IFJ. REITTER FERENCZ.

A mámor ujjongó harsonáján
Büszke daccal majd világgá zengem:
Fekete pompád izzó kohóján
Vad szerelemben lobog a lelke.

Mohó diačal biborpalástját
Királyként hordja feszítő vállam —

pesti ügyvéd irodájában kapott alkalmazást, mint másoló. Az egyszerű, derék embert szívesen látták Horváth Árpád (Szendrey Julia második férje) házában s az írók társaságában; Jókai és Gyulai is bizalmasai közé tartozott. Ugyanez év szeptemberében egyik volt rabtársa ajánlatára nevelőnek ju- tott el Dánosra, Gaylhofer János földbirto- kos két kis fia mellé. Itt ismerte és szerette meg gazdája szép leányát, Antóniát, ki viszonzta érzelmét. Am a szülők tartó- kodása és makacssága csak öt év múltán tört meg, végre 1863. december 26. hitve- seként ölelhette keblére menyasszonyát.

Petőfi István már 1858. őszétől Geiszt Gáspár békésmegyei, csáki uradalmában mint gazdatiszt működött. Az öreg Szendrey Ignácznak, Szendrey Julia apjának ajánlatára került ide. Neki való foglalkozás volt: a gazdálkodás gyakorlati ügyességét már fiu korában volt alkalma fejleszteni, mikor apja helyett vásárookra járt, a vevőket szolgálta s a veteményes kertben forgolódott. Hogy a lábas jószágot szerette s hozzáértéssel gon- dozta: mesterségéből folyt. Szüksős viszonyok okos beosztásra és takarékosra szorítot- ák egész pályáján. Az a 22 év, melyet Csá-

kón morzsolt le, nemcsak gazdája vagyonát hizlalta, hanem a magáét is. Mint a ne- gyedfélezer holdas uradalom intézője, mint- gazdaságot teremtett. Különös sulyt vetett a marhatenyésztésre; a keresztezett Geiszt-féle juhokról külföldön is tudomást szereztek. Mái emlegetik a szigorú, pedáns Petőfit, ki a legcsekélyebb mulasztásért nagy lármával itélkezett alárendeltjei fölött. Ezek nem igen rajongtak érte, de hogy dologtevő buzga- lommal mindig előljárt, ellenségei is elis- merték. Annál jobban becsülte a Geiszt-csa- lád; az öreg Geiszt halála után (1873.) gyer- mékeinek gyámja lett, ami egymagában ele- get bizonyít. Szénágy Károly, a Geiszt-csa- lád vagyoni és jogügyeinek intézője 1880. július 5. kelt s a hagyatéki iratokhoz csa- tott jelentésében elismeri Petőfinek „úgy a pénz, mint minden egyéb vagyon kezelése körüli mocsoktalan kezét és hűségét.“

A hetvenes években Kondoros községe pénztárosának választotta; tisztét haláláig viselte, azzal a pontossággal, mely általá- ban jellemezte. Szívesen időzött Kondoroson, hol jó ismerősök és barátok várták. A ne- hány éve elhalt Dérczy Ferencz, akkor kon- dorosi bíró házában sűrűn találkozott egy

kis társaság: Ztinszky István, a Mitrovics- birtok tisztje; Práznovszky Ferencz szarvasi szolgabíró, Rigó Nándor, Petőfi tisztvársa; Pethe Jozsef kondorosi jegyző, hogy csak néhányat említsünk. A tarokk, poharazás és adomázás délutánjain odébb állt gond és napi törődés. Egy vékonyka epizód emlékét ma is örzi Ztinszky István. Járt a tarokk. Petőfi jelenti: se'git mind a három. A játék folyamán észreveszi, hogy partner nélkül bajlódik; a végén ráreccsent Pethére, mért nem segítette, mire ez értetlenül kérdi: miért, nem adták tudtára. Petőfi a vérbeli játékos idegességével szapulja: szerencsét- len, azt, hogy tous les trois ugye megérted, mihelyt magyarul mondom, sülye vagy! Petőfi komoly ember volt, de vidám társaságban felvidult és együtt üzte-füzte a tréfát és évődést a többivel. A borgőzt és füstöt nem soká birta, nem volt barátja a kiviradtilig huzódó korhelykedésnek. Pedig volt alkalom elég. A csáki és kondorosi vadászatok, beszéli Benka Gyula nyug. fő- gimn. ig., és a rájuk következő céciók messze vidéken szóbeszéd tárgya voltak. Az ötvenes években több neves magyar urat látott ez a környék; nemcsak vadat üztök: országos

Bársonyos garral csörtetek végig
A kis szeretők nyögő hadában.

Hömpölg a leányszóm — felgyul a légür,
Perzsel a róna, éget a szikla:
„Szeretlek, párom, szikra-lidérc te,
Láng-mátkaságnak most jön a titka!”

▲ mámor ujjongó harsonáján
Bűszke daccal majd világgá zengem:
Fekete pompád izzó szeszélyin
Hogy gyülsz engem' hōgy gyülsz engem.

„S nagy szerelem majd, nagy gyülség majd
Szent lobogással rohan egymásra
S a tűz-halálnak sístergő árján
Felkong a végnek harangzugása.

Csapongó lelkem bomlott sírálya
Megrázza most a mennyek ajtaját
És az Ūr Isten künyező szemmel
Villámot szór majd — ah! de megbocsát,
Megszán és megbocsát! . . .

H I R E K.

— **Halálozások.** Szomorú részvéttel adjuk hírül, hogy az emlékeztünkben kedvesen élő Borsits Ignác volt szarvasi postafőnököt és családját súlyos csapás érte, szeretett Stefikéjüknek gyászos elhunytával. A következő gyászjelentést kapjuk: Borsits Ignác és családja mély fájdalommal tudatja szeretett Stefikéjüknek élete legszebb virágában hosszas szenvedés után 1910. április hó 3-án d. u. 4 órakor történt elhunytát; a gyászszertartás f. hó 5-én d. u. fél 4 órakor fog a Klobusitzky-utca 11. szám alatti házban, az engesztelő szent mise pedig 6-án d. e. 8 órakor fog a Szé-

kesegyházban megtartatni. Kassa, 1910. április hó 3-án. Áldás és béke poraira! — Buzeszkó Ilonka Molnár Bertalanné e hó 9-én Tizsasülyön elhunyt. Általános a részvét az elhunyt családja iránt.

A leányegyesület előadó gyűlése.

Gyönyörű hölgyközönség hallgatta végig a leányegyesület sikeres előadó gyűléseit egygyel szaporító e hó 3-iki gyűlését.

A program fő számát Matthás Mátriné Varga Rózának, Vikár Bélának, a kiváló nyelvész és ethnographusnak népköltészeti kutatásait tárgyazó felolvasása képezte. A publikum hálásan tapsolt ugy a felolvasónak, mint a tanulmány keretébe ügyesen beillesztett zongora és énekszámok előadóinak.

Mészáros Jolán jól átértett szavallata után sokáig zugott a taps.

A Péczely Boriska művészies zongora kísérete mellett Micsinay Dezső által elszavalt melodráma tetszett.

A gyűlés utolsó száma Ungváry Irén bájosan előadott monologja volt.

— **Széchenyi ünnepélyt** rendezett a főgymnásium f. hó 8-ikán a legnagyobb magyar halálának 50-ik évfordulóján. Az ifjusági vegyeskar a Hymnust énekelte, majd Szántó Róbert VIII. o. tanuló lépett a dobogóra s lelkes hangon elszavalta Arany szárnyaló ódáját Széchenyiről. Sárkány Imre tanár tömör előadásban értekezett Széchenyi pályafutásáról, küzdelméről, vívódásáról és meghasonlásáról, mely Döblinghez vezetett. A szép felolvasást Keszty Zoltán VIII. o. t. előadása követte: a Hittel utolsó fejezetet adta elő. A bensőséges ünnepélyt a Szózat eléneklése zárta be, az ifj. zenekar kíséretével. — A tanítóképző intézet

is rendezett Széchenyi ünnepélyt melyen Krecsmárik Endre tanítóképzői tanár fejtegette Széchenyi működését ünnepi beszédben.

— **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Kemény Vilmos szarvasi kir. adóhivatali díjjalan gyakornokot jelenlegi állomáshelyén díjas gyakornokká nevezte ki.

— **Egyházi beszéd.** Az izr. hitk. előjárósága értesíti az érdeklődőket, hogy f. hó 16-án, szombaton d. e. 10 órakor egyházi beszéd lesz.

— **A Békésszentandrason megüresedett postamesteri állásra** a nagyváradi posta- és táviratigazgatóságához 36 pályázat adatott be. Ezek közül 6 Békésmegyéből való.

— **Előmunkálati engedély meghosszabítás.** Szarvas község kérelme folytán a m. kir. kereskedelemügyi miniszter Körösladány-Mezőberény-Szarvas-Békésszentandrás-Öcsöd-Pusztatényő kunszentmártoni helyiérdekű vasut előmunkálataira vonatkozó engedélyt további egy évre meghosszabította.

— **Utolsó esti előadás.** A megyei közmívelődési bizottság megbízásából helyben az elmúlt este volt az utolsó lyceumi előadás. A viharos idő dacára igen szép közönség gyűlt egybe s az elnöki bezáró beszédből megbotránkozva értesültek a Lyceumot ért sokféle támadásról és zaklatásról. Ugy a felolvasás, mint a szavalatok és a cimbalomjáték szépen sikerültek. Az estén felülfizettek: Csernák János tanító 40 fill., id. Kovácsik Károly 40

ügyekről folyt itt eszmecsere, előkészítése a kiegyezésnek. Irodalmi emléke báró Podmaniczky Frigyes Alföldi vadászok tanúja c. munkája.

Petőfi a szomszédos Szarvasra is látogatott. Többnyire a vásárok kedvéért. Sűrűbben, mikor Zoltán itt tanult, ki könnyelműségével sok bosszúságot okozott nagybátyjának. Horváth Károly tanítónál volt szálláson, ide jött Petőfi; fölkereste Práznovszky szolgabíró, benézett a gymnasiumba is, ahol Tatay István, az erőlyes igazgatóval megtárgyalta Zoltán dolgait. Nem sok eredménnyel; kivette a fiút az iskolából és Csákon maga mellett tartotta. Nem rajta mult, hogy az elbetegesedő ifju hamarosan elpusztult.

Petőfi jó ismerősei mondják, hogy az intézővé lett egyszerű székálló legény nem közönséges műveltségre tett szert. Hasznára vált katonáskodása, hányatása. Tiroiban megtanult németül, therosienstadti és prágai fogságában francián. Az 1880. májusban felvett hagyatéki leltár esinos gyűjteményét adja a csáki dolgozószoba könyvkészletének. Nem szólva Sándor bátyja értékes kéziratairól, melyeket más emléktárgyakkal

együtt ugyanez év június 22-én vett át a Nemzeti Múzeum számára Majláth Béla könyvtárőr. — magyar, német és francia költői és történelmi művek szép számmal terheltek a polcokat. Ugy átszik, a francia forradalom különösen érdekelte Petőfit; Beranger mellé kerültek Sándor versei és az első Petőfi-biografia a korán elhunyt Zilahy Károly tollából. Sándorhoz a testvéri szeretet szálain kívül a hódolat is kötötte. Kétszer érzett fájdalom volt öccsének, Zoltánnak korai halála. Arannyal szólva, erős apának gyengült fiát látta benne, de élő emléket is és Zoltán gondozása összeforrott a Sándor nagy nevének adott kegyelet ápolásával. Olvasva a Bajza által közölt Petőfi Istvánféle verseket, mint utánzó áll előtünk, Lisznyaiék tuzásai nélkül; Sándorhoz és a népdalhoz tapad, van benne valamelyes közvetlenség, de szárnya gyenge, lendülni képtelen. Ez a költészet tőli esték szórakozása, a Sándor emléken és költészetén csüggő testvér merengése; ennek érezzük, ezért esik jól együtt látni a több mint másfélszáz verset. Művészi értéket ne korossünk bennük.

Gazdasági ügye-baja, a Geiszt-család,

barátai és olvasmányai közt folytak napjai. Családi otthona a szó igazi értelmében nem volt, feleségével, Gaylhoffer Antóniával 3 hétig élt együtt. Részletek helyett csak ennyit jegyzünk ide Bajza életrajzából: „A pusztai magányban egy asszony kerítette hatalmába Petőfi István érzeit s a szivtelen teremtés nem engedte szabadulni martalékát a házasság után sem.” 1875. és (vagyoni viszonyai változván) 1880. írott újabb végrendelete szerint vagyona legnagyobb részét Schneider Eliz asszonynak hagyományozza, ki 22 évig „gondozó barátnéja” volt, Gaylhoffer Antónia, kitől nem vált el, a dévaványai 300 hold haszonélvezetét kapja, sok teherrel és egyéb kötelezettséggel s a néhány kenderesi gazdának kölcsön adott 3300 frt. kamatját. Mire a hagyatéka huza-vonája véget ért, a törvényes feleség része leolvadt, mint a napra kilet vajakupa . . .

A nagy költő elveszett. Kidőlt a fa és letört a fa ága és elszáradt a gyümölcse. Tout va, tout passe . . . Mint az a néhány szál gyöngyvirág, melyet Petőfi István ravataláról emlékül tett el egyik barátja.

fill. Összesen 80 fill. Fogadják ezuton a Lyceum hálás köszönetét.

— **A gyomai inség.** A tavalyi hihetetlenül rossz termés miatt Gyomán és Endrődön mintegy 300 család nyomorog. Különösen a tüzelőanyagban van nagy hiány. Szerencsére enyhe tél volt az idén s a szegény családok nem érezték annyira a fagyasztó hideget. Az egyre sürűbben felhangzó panaszok folytán Ambrus alispán felterjesztést intézett a földmivelésügyi miniszterhez az iránt, hogy a kincstári erdőkből olcsó áron szállítson törmelékfát az inségeseknek. A miniszter most értesítette az alispánt, hogy sajnálatára a kérelmet nem teljesítheti, mert a szállítás sokba kerül s az inségesek még drágábban jutnának a törmelék fához, mint a mennyiért a rendes fát vásárolják.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** Az Öcsödi Általános Temetkezési Egylet alapszabályait a belügyminiszter jóváhagyta.

— **Utolsó előadás.** Az elmúlt vasárnap fejezte be a Szabad Lyceum az idei évfolyamot olyan fényesen sikerült előadással, a milyen műsor csak a jan. 30-iki hangversenykor volt. Emelte az előadás értékét Csapó Péter öcsödi lelkész tanulságos és emelkedett színvonalu előadása. Bár a gazdag műsor majdnem teljes két órát vett igénybe, a közönség mindvégig szokatlan figyelemmel és érdeklődéssel kísérte az egyes számokat. A legkiválóbb mellékszereplők működtek közre s úgy a zongora négykezes, mint Rohoska Jenő és Péczely Boriska önálló zongorajátéka, Simkovics Mariska és Liska Mihály kellemes szólóéneke, Molnár Emma és Kracsmarik Margit mély hatást keltő szavalata a legkellmesebb élvezetet nyújtották a nagyszámú közönség számára, melynek soraiban az öcsödi intelligencia is képviselve volt. Jóleső tudattal vonulhat pihenésre a lelkes vezetőség, miután a becsülettel kezdett munkát fényes sikerrel befejezte. A következő évre hasonló sikert kívánunk.

— **Műhimzés tanfolyam.** A Singer Co varrógép részvénytársaság e hó 18-ától kezdve műhimzés kiállítását és tanfolyamot rendez városunkban a Roszjarovicz János-féle táncziskolában.

— **A vármegyei közigazgatási bizottság** legközelebbi rendes havi ülését április 12-én tartja.

— **Az ebadó haszna.** A magyar ember nem szívesen fizet adót. De ha muszáj hát belenyugszik mégis.

Azonban az „ebadó“-ba nem tud belenyugodni soha. Ezért mondja mindenre amit kényszerüségéből tesz, hogy „ebadó“-ba megy. Pedig hát annak is meg van a maga haszna, még pedig mint Békésvármegye jó példával mutatja, igen humanus és célirányos is. Ugyanis a belügyminiszter a napokban, a vármegye alispánjának előterjesztésére megengedte, hogy az ebadó felét a kórház berendezésének beszerzésére fordíthassák.

— **Egy uradalom kitüntetése.** Az Országos Gazdasági egyesület szokásos tavaszi állatvásárját, díjazással kapcsolatosan vasárnap és hétfőn rendezte Budapesten. Igen sok és kiválóan szép példányu tenyészmarihat bajlottak fel a gazdák, de ezek között is általános fellünnést keltett a gróf Wenckheim Henrik kiskoru örökösei Csorvási uradalma által bemutatott állatcsoport. Az uradalom három díjat két első és egy második díjat nyert, mire az uradalom annak kiváló uradalmi intézője váradi Szabó János büszke lehet. A bikák csoportjában az első díjat, mely egy vadászkutyák csoportját ábrázolja 300 korona értékű bronz dísz tárgyat, az üszök csoportjában egy első és egy második díjat: egy 300 korona értékű aranyórát és kristály-üvegből metszett kancsót nyerte az uradalom. Általános feltünnést keltett az uradalom által a tejelő tehének között bemutatott bonyhásiksenthali példány, mely napi 34 liter tejet ad, sulya pedig 11 métermázsa körül van. A földmivelésügyi miniszter tiszteletdíját Széll Kálmán állatcsoportja nyerte el.

— **Mindennemű** órák, ékszerek, hőmérők és szemüvegek dus választékban olcsó árak mellett beszerezhetők özv. Leszich Kálmáné órák- és ékszetüzletében, Szarvason a főgimnázium közelében ugyszintén órák és ékszer javítások pontosan és lelkiismeretesen eszközöltnek.

— **Lopások.** Galó György szarvasi lakos kamrájából folyó hó 4-én éjjel 30 koronát elloptak. Rendőrségünk Jansik Pál 35 éves szarvasi lakos személyében a tolvajt kinyomozta. Jansik töredelmesen bevallotta bűnét, okul nagy szegénységét hozta fel. E hó 6-ának délelőttjén Kepenyés Andrásnak lakásából 296 korona készpénzt, míg Kepenyés rövid időre távozott hazulról, ismeretlen tettes elemelte. A nyomozás folyamatban van.

— **Nyilvános nyugtázás.** Az április 3-iki lycoumi előadáson felülfizettek Kiss Sándor 70 f., N. N.

60 f. (Öcsöd), N. N. 70 f. (Öcsöd), N. N. 190 f. (Öcsöd), összesen 3 kor. 90 fill. Fogadják a felülfizetők ezuton a Lyceum hálás köszönetét.

— **Triesti általános biztosító társulat.** (Assicurazioni Generali) Budapest, V. Dorottya-utca 10. és 12 A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenki számára, aki e célból hozzá fordul a legnagyobb, készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítvány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t. baleset és szavatossági biztosításokat az első o. általános bulesett ellen biztosító társaság, valamint kezességi és óvadékbiztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva általános biztosító részvénytársaság számára. A szarvasi ügynök-ség Pollák Béla.

— **A Szepseg.** Minden hölgynek legfőbb vágya, hogy szép legyen s hogy ezen célját elérhesse, mindenféle dolgokkal kengeti arcát, a legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem sok esetben jönkre teszi arcbőrét úgy, hogyigen hosszú idő kell ahhoz, míg ismét helyrehozza. Köztudomásu, hogy biztos és ártalmatlan szer az arc szépítésére és a szépség megőrzésére a Földes—féle Margit créme. Ez a világhírű szépítőszer már 4—5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti, a Szepelőket, Májfoltokat, kiütéseket, bőrtakát miteszert, az arc ideális szép, üde és ifju lesz. Ára: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona minden gyógytárban és drogeriában, postán küldi: Gutori Földes Kelemen gyógyyszerész, Arad.

— **Németországi ítéletek végrehajtása Ausztria-Magyarországban.** A frankfurti kereskedelmi kamara november havában beadványt intézett a kormányhoz aziránt hogy az osztrák és magyar kormányokkal a német bíróságok ítéleteinek végrehajtása tárgyában újból tárgyalásokba bocsátkozzék. A porosz kereskedelmi miniszter most arról értesíti a kamarát, hogy kérelmének a kormány nem tehet eleget, mert a détes ügyben folyamatban teendő tárgyalások előreláthatólag nem vezetnének sikerre. A bécsi legfelső törvényszék ugyanis egy alkalommal már kimondotta, hogy a németországi bíróságok ítéletei Ausztriában végre nem hajthatók, mert a viszonyosság nincs biztosítva.

— **Az osztályosorsjegy-nyeremény elévülése,** kérdésében igen fontos határozatot hozott a minap a Kuria. Az osztályosorsjegy játéktervében a többiek között az a kikötés is foglaltatik, hogy a valamely sorsjegyre vonatkozó nyeremény elvesz a sorsjegy tulajdonosra, ha azt a húzástól számított három napon belül fel nem veszi. Erre való hivatkozással a társaság megalapításának elkésetten jelentkezett nyerőnek a megfelelő nyeremény kiadását. A Kuria azonban a sorsjegyre esett nyeremény kiadásra kötelezte a társaságot, azzal az indokolással, hogy eltekintve attól, hogy az ilyen a törvényes elévülési időt megrövidítő kikötés hatályosnak tekinthető-e, vagy sem az adott esetben az erre vonatkozó kikötés kölcsönös megállapodás eredményének sem tekinthető, mert ez a kikötés magára az illető sorsjegyre rávezetve nem volt. Biztosítási igényekre nézve a Kuria már előbb 866 j 898 sz. a. kimondotta, hogy a kereskedelmi törvény 487. §-ában előírt egyévi elévülési idő a K. T. 507. §-a szerint a szerződő felek magánmegállapodás által meg nem rövídithető.

A kinek gyakran **fáj a feje,** a ki szédülésben vagy szívdobogásban szokott szenvedni, kérdezze meg orvosát, nem székrekedés következménye-e az egész baj? Ha így van, biztos segítséget talál a **Ferencz József-keserűvizben,** mely a legökéletesebb természetalkotta hashajtó. Állandó használat mellett reggelenként éhgyomorra fél pohár valódi Ferencz József-víz elegendő arra, hogy a belek rendszeres működését elérjük és így az eldugulás kinzó utókövetkezményeitől is megszabaduljunk.

Közgazdaság.

A Triesti Általános Biztosító Társulat.

(Assicurazioni Generali) 8. évi március hó 17-én tartott 78-ik közgyűlésén terjesztették be az 1909. évi mérlegek. Az előttünk

fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1909 december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1.034.103.236 korona és 09 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 45.594.164 korona 14 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 20.902.175 korona 14 fillérel 304.144.877 korona 43 fillére emelkedett. A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betörést és tükröveg biztosítást a díjbevétel 18.260.118 363 korona biztosítási összeg után 30 032.501 korona 57 fillér volt miből 11.650.831 korona 06 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy hogy a tiszta bevétel 18.381.669 korona 61 fillérre rugott és ez összegből 13.658.715 korona 83 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékes való díjkötelezvények összege 127.799 977 korona 76 fillér. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitétt 3.851.471 korona 50 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.772.890 korona 57 fillére rugott. Károkkért a társaság 1909-ben 38.550,375 korona 41 fillért és alapítása óta 977.344.867 korona 32 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 192 489.457, korona 63 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 24 077,980 korona 63 fillér esik. A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 24 677,880 korona 19 fillérre rugnak különösen kiemelendők: az alapszabályszerű nyereségtartalék, mely 6 300,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely az idej átutalással együtt 15.336.461 korona 71 fillérre rug, továbbá felemlítendő a 160.000 koronára rugó kötetes követelések tartaléka és az ingatlantartalék, mely az idej átutalással 1.621.418 korona 48 fillért tesz ki. Részvényenként 600 arany frank osztalék került kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az idej átutalások folytán 346.151,371 korona 42 fillérről 366 829.741 korona 68 fillérre emelkedtek, melyek következésképpen vannak elhelyezve; 1. Ingatlanok és jelzálog követelések 77.884,424 korona 81 fillér, 3. letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 31.094,716 korona 81 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 3 609,138 korona 58 fillér. 4. Értékpapírok 237.547,914 korona 18 fillér 5. Követelések állományoknál és tartományoknál 9,372.603 korona 39 fillér. 6. Tárcaváltók 581.948 korona 79 fillér. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 6.738 995 korona 83 fillér. Összesen 366.819,741 korona 68 fillér. Ezen értékekből 71 5 millió korona magyar értékekre esik. Az Assicurazioni Generali a múlt évben a „Minerva“ általános biztosító részvénytársaságot alapította

meg Budapesten, mely társaság a kezességi és óvadék-, valamint az eltulajdonítás, lopás hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyészállatok biztosítását vezette be mint új ágozólat hazánkban.

A KRITIKA

irodalmi és művészeti folyóirat
3-ik legújabb száma megjelent.

Főszerkesztő:
Dr. Sámuel Viktor

Felelős szerkesztő:
Kárpáti Aurél

Előfizetési ára egész évre 6 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, VII., Kazinczy-u. 2. sz.

VÉDJEJY

ZSEBEN HORDHATÓ

LEGOLCSÓBB

KRISTÁLYLIMONÁDÉ ÉS LEGJOBB LIMONÁDÉ

Poralakban előállított limonádé.

Egy adag 6 fillér. — Touristadoboz 12 adaggal, zsebben kényelmesen hordható alakban 80 fillér.

Kirándulásokon, sport-tourákon, hadgyakorlatokon kitűnő szolgálatot tesz. Bármely vízben oldva kitűnő limonádét ad.

Készíti: KERTÉSZ ERNŐ gyógyszerész ^{kristálylimonádé gyára} Szabadkán.

1—25 Kapható: **Plotonik Jánosné** urnőnél Szarvason.

— **Rendkívül** életrevaló, kipróbált, modern intézményt ajánlunk tisztelt olvasóink szives figyelmébe a Budapesten VIII. Főherceg Sandor-utca 30-ik száma alatt fenálló Magyar Otthon penzióban. Évek óta általánosan kedvelt, pompásan bevált családi szálló ez, ahol mérsékelt napi áron, (mindössze három koronáért is és fokozatosan feljebb) teljes ellátáshoz és lakáshoz, szépen butorozott külön bejárati szobákhoz lehet jutni. Vidékiek, akik rövidebb-hosszabb időt kívánnak a fővárosban tölteni, szórakozás, vagy üzleti ügyek intézése végett, a Magyar Otthon barátságos hajlékaiban ugyanolyan berendezkedhetnek. Csoportos jelentkezőknek, utazóknak, turistáknak, hivatalnokoknak és más hivatásuaknak még kivételesen kedvezmény jár ki. Iskolák vakációs, tanulmányi kirándulásai számára egyenesen megbecsülhetetlen a Magyar Otthon! 3—10 Villamos világítás! Tükrös szekrények!

BŐRATKA

pattanás, kiütés
stb. a flatalságnál mindkét nemnél, különösen a kifejlődés időkorában fordul elő s az arcra kintézést okozzák.

Falusi nézetek szerint a javulás a többszöri vértisztító teanedvek élvezése által várható, amely azonban a reményeknél többet nem hoz. Mert éppen fiatal szolid egyéneknél a vér rossz betegséggérvető anyagokat alig tartalmazhat addig, míg itt egy valóságos betegségről van szó, melynek kezelése természetesen az orvos közreműködése amugy is szükséges. Tisztán kozmetikai szépség ápolásnál főleg arra kell ügyelni, a meglévő zsíradékteleseget esténként a zsírpórusokon át eltávolítani. Ezután egy mosakodás szükséges, lehetőleg meleg vízben a

Zucker-féle szab. gyógyszappannal

a használati utasítás szerint. Ha a bőr lehámolni kezd, akkor a szappan használatával egy ideig fel kell hagyni s csak **Zucker-szappan** és **Zucker-krém** használatával egyetemben alkalmazunk mindaddig, míg a bőr sima lett, amely után a **Zucker-féle szab. gyógyszappan** használatát ismételni kell. Ezen eljárás betartása nagyszerű eredménnyel jár: pattanás, bőrszír, pattanás, barna folt stb. rövid időn belül eltűnik, a bőr sima, tiszta, puha, gyöngéd, egészséges és feszes lesz. Hogy a baj vissza ne jöjjön, a **Zucker-féle szab. gyógyszappan**, a **Zucker-krém** és a **Zucker-szappan** állandó használatát igen ajánlatos.

A megrendelésnél a következő különbségre kell ügyelni:

Zucker szabad. 35%-os gyógyszappanja a leg-hathatósabb és legnagyobb. Darabja 2.50 kor.
Zucker szabad. 15%-os gyógyszappanja hatá-sában és mennyiségében gyengébb. Darabja 1 kor.
Ehhez való **Zucker-krém** (zsírtalanító) a bőr-krémek gyöngye. Egy tubus ára 2.50 kor., kis tubus 1.25 kor.

Kapható :
Mezőturon: Göllner Hugó gyógyszer-tárában.

Használjon Naggsád Földes-féle Margit-crémet,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-créme a fő-rangú hölgyeknek is kedvenc szépítő szere, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a **Földes-féle Margit-Crémet** utánozzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Créme ártalmatlan, zsírtalan, vegytiszta készítmény.

A bőr mindennemű **tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, miteszert, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít.** Nemcsak az arc-bőr, hanem a **nyak, váll és kéz fehérítésére és szépítésére** is legalkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kicsi 1 korona minden gyógyszertárban és drogériában.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gyógyszerész **Arad.**

Kapható Szarvason: 2—7

Miklós Pál, Bugyis Andor, és

Csábrády János gyógyszertárakban.

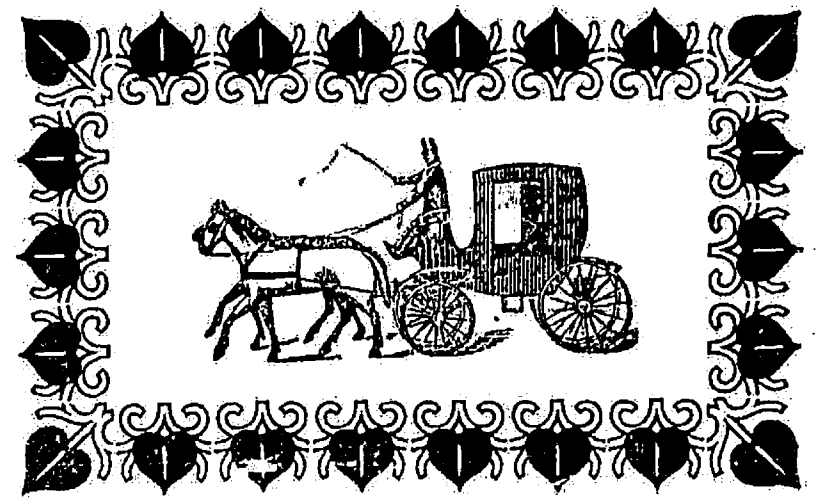
Hirdetmény.

Ózv. Tajber Gusztávnénak III-ik

ker. Petőfy-utca 7 szám alatti háza elköltözés miatt szabadkézből eladó esetleg bérbe adó. 2—3.

Kiadó lakás.

A fő uton Belicey ut 9. szám alatt egy udvari lakás, 3 szoba és melléképületek, kiadó.

Van szerencsém a m. tisztelt közönségnek tudomására adni, hogy az I. kerület 276 ház szám alatt **KOMÁR GYÖRGYGYEL** átellenben

bognár műhelyt

nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, pontos kivitelben mérsékelt árért. A nagyközönség szives párlfogását kéri szolgálatköszön.

Kolompár János,

1—1

bognár mester.

Ház eladás.

I. ker. Gróf Andrássy utca 137 számú ház örök áron eladó. Értekezni a tulajdonosnál.

Csomagolópapir nyomdánkban jutányosan kapható.

Húszár Á.

lakás, butorozott szoba, üzlethelyiség, fővárosi és vidéki ingatlan vétel-eladási és hirdetési irodája, **Budapest, Zrínyi-útca 1. Gręsham palota.** Külön osztály ingatlan, birtok, fővárosi házak vételére, eladására, cserére. Ezenkívül mindennemű ügyben ő kor. előleges beküldése mellett utbaigazítást, felvilágosítást ad. E célra külön információs osztálya van. **Válaszbélyeg.** Legmegbízhatóbb vállalat. Első rangú ajánlatok.

„ROPS 1910“

a jelenkor

legszebb, legtartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tűzhelye.

Ha feldül, elalszik! A szesz ki nem folyhat!

ÁRA 4 KORONA.

1—5

Kapható:

Kovácsik Károly

fűszer kereskedésében

Árpád szálló

SZARVAS

Árpád szálló.

Eladó ház.

Tiszaföldváron, közvetlen a műút és vásártér közelében, 900 □-öles beltelken épült és 2 szoba, konyha, éléskamra, pincze, istálló, kocsiszin és göréből álló, teljesen jó karban levő ház szabadkézrel eladó.

Dövebb felkötésű, ad Kovács Mihály ügyvédi utbiztos Tiszaföldváron.

2-2

Értesítés.

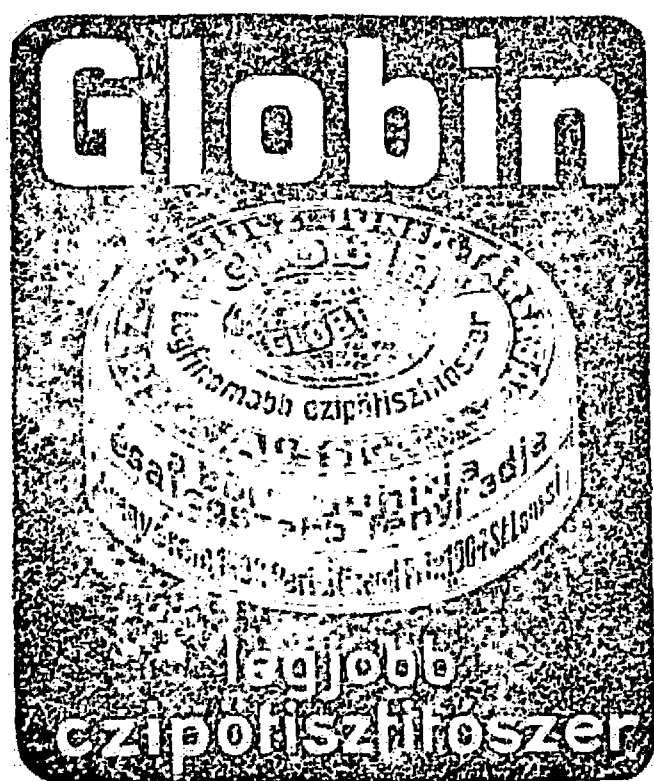
A n. érdemű közönség tudomására hozom, mikéint Szarvason Deák Ferencz-utca 430 sz. alatt (Oravec-féle házban)

késes- és műköszörülő-üzletet

nyitottam. Elvállalok mindennemű orvosi műszerek, ollók, beretvák kések és bárdok élesítését. Támaszkodva azon gyakorlatra, mit a köszörülés és a kések ipar terén több nagy műhelyben szereztem, nyugodtan állíthatom, hogy e téren a versenyt bárki-vel is felveszem. Műszerek, kések, ollók javítását és élezését a legjutányosabban és a megrendelésnek megfelelően eszközölöm.

Szives pártfogást kérve tisztelettel

Frankó András kések és műköszörüs.

ELADÓ

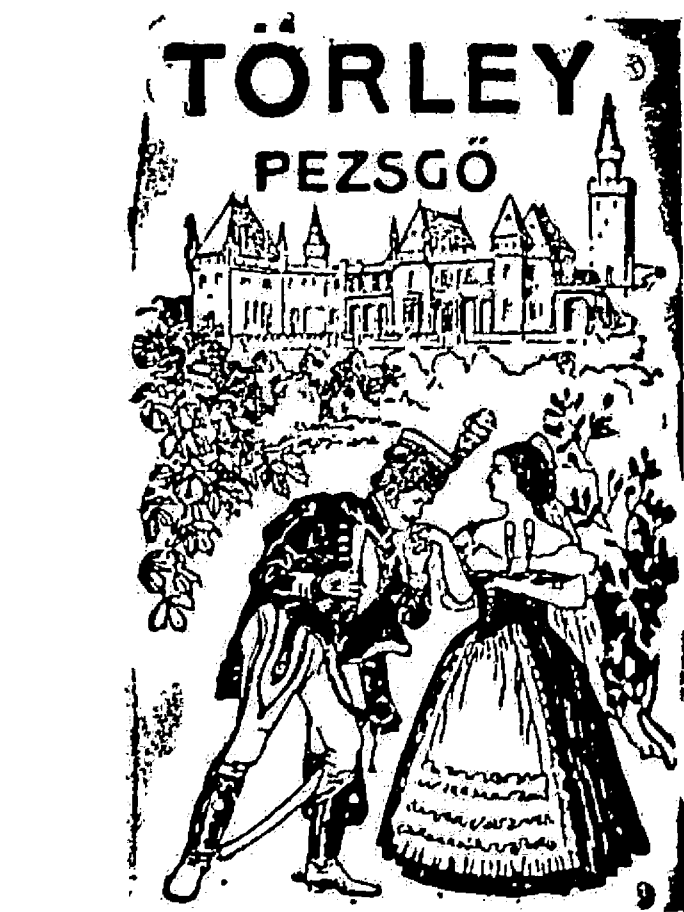
cséplő garnítúra.

1 magyar állami 8 lóerejű cséplőgarnitúra teljes felszereléssel kitűnő állapotban 3800 koronáért.

Értekezni

Fabó Jánossal
Békésszentandrásan.

3-3

Müvelt és okos ember nagy súlyt helyez a fogápolásra. mert annak elhanyagolása nemcsak szépség hiba hanem egyben undorító szagot ad a leheletnek. Szakorvosok egyöntetű véleménye szerint a beleg fog további romlását megakasztja, a száj üreget szagtalanítja s a fogakat gyönyörűen fehériti a Sztraka-féle Menthol fogszappan. Kapható gyógyszerertárákban 1 korért. 3 darabot bérmentve küld 3 korért 2-4

Sztraka gyógyszerész Mohol.

Kapható Szarvason: (Medveczky utóda)
Miklós Pál gyógyszerertárában.

Akácza szőlő karó hasított. Ezrenként 60 forintért kapható

Buk Adolf,
tüzifa kereskedésében
piacztér.

2-3

